

Verksamhetsbeskrivning

Familjeenheterna i Uppsala kommun

Kontaktuppgifter Familjeenheterna.

Gamla Uppsala Familjeenhet.

Besöksadress: von Bahrs väg 3 B

Telefon: 018 - 727 76 00

Fax: 018 - 727 75 80

Verksamhetschef, telefon Birgitta Wikner 018- 727 76 03

E-post: gamlauppsalafamiljeenhet@uppsala.se

Hemsida: www.radostod.uppsala.se

Stenhagens Familjeenhet

Besöksadress: Prästgatan 11

Telefon: 018-727 55 20

Fax: 018-727 75 75

Verksamhetschef, telefon Majlis Andersson 018-727 55 04

E-post: stenhagensfamiljeenhet@uppsala.se

Hemsida: www.radostod.uppsala.se

Gottsunda Familjeenhet

Besöksadress: Valthornsvägen 1 B

Telefon: 018 – 727 61 70

Fax: 018 – 727 82 34

Verksamhetschef: Stefan Enekvist 018 - 727 49 33

E-post: gottsundafamiljeenhet@uppsala.se

Hemsida: www.radostod.uppsala.se

Sävja Familjeenhet

Besöksadress: Västgötaresan 64

Telefon: 018-727 82 00

Fax: 018-727 74 24

Verksamhetschef, telefon Stefan Enekvist 018-727 49 33

E-post: savjafamiljeenhet@uppsala.se

Hemsida: www.radostod.uppsala.se

Organisatorisk tillhörighet

Uppsala kommun Vård & Omsorg
Affärsområde Socialpsykiatri & socialt stöd

Uppdragsgivare

Uppsala kommun, Omsorgsnämnden
Uppsala kommun, Socialnämnden

Verksamhet i egen regi

Rasbo-Hov HVB; behandlingshem 18 år och uppåt

Affärsidé Socialpsykiatri & socialt stöd

Med stort engagemang, bred kunskap och med hög kvalitet, ger vi stöd genom livet.

Vi tar väl tillvara på människors egna förmågor till förändring och erbjuder verksamheter med spetskompetens.

Vård & omsorgs kvalitetspolicy

Genom kvalitetssäkring och ständig utveckling skapar vi tillsammans Sveriges bästa leverantör av vård och omsorg.

Vi är en konkurrenskraftig leverantör som erbjuder vård och omsorg av hög kvalitet som tillfredsställer eller överträffar våra uppdragsgivares förväntningar.

Vi tar ansvar för säker och effektiv vård och omsorg enligt externa och interna krav samt kvalitetsmål.

Vi har engagerade medarbetare, tydligt ledarskap och kontinuerlig kompetensutveckling som leder till ständiga förbättringar av vårt kvalitetsledningssystem.

Kvalitets- och miljöcertifiering

Vård & omsorgs ledningssystem är certifierat enligt ISO 9001 och miljöcertifierat enligt ISO 14001.

Verksamhet

Verksamhetsidé/värdegrund

Verksamhetens uppdrag är att möta barn/ungdomar i ett tidigt skede för att vända en ogynnsam utveckling och förebygga framtida psykosociala problem. Föräldrarna är de som i första hand har ansvaret för barnets uppfostran och utveckling. Vår roll är att på olika sätt stödja barn/ungdom och deras föräldrar. För att fånga barn/ungdomar som inte själva söker sig till oss har vi ett uppsökande arbete. Enheten värnar om hög och enkel tillgänglighet. Ett första besök kan som regel erbjudas inom två till fyra veckor.

Arbetet bedrivs utifrån ett systemteoretiskt synsätt vilket innebär att varje människa formar och är formad av det som händer omkring henne och i relation till andra människor.

Vi utgår från teorier om social inlärning och kommunikation som ger kunskap om hur beteenden lärs in och visar på hur vårt sätt att samtala är avgörande när det gäller förändring. Vi utgår även från teorier om samspel och anknytning som lyfter fram barns utveckling och behov i relation till deras samspel med omgivningen. Vi lyfter fram och främjar skyddsfaktorer samt söker minska de riskfaktorer som finns runt barnet.

Familjeenheterna eftersträvar ett brett utbud av kunskapsbaserade metoder som anpassas till familjens behov.

Alla individer och familjer bemöts på ett likvärdigt sätt oavsett etnisk tillhörighet, religion, kön eller sexuell läggning.

Målgrupp

Målgrupp/brukare

Vi vänder oss till barn och ungdomar i ålder 0-20 år och deras föräldrar. Enskilda föräldrar eller enskilda barn/ungdomar kan själva söka sig till oss. Det kan handla om barn och ungdomar som behöver stöd i egna upplevelser av svårigheter. Föräldrar som söker oss behöver stöd i sin föräldraroll. Stöd kan även ges till andra viktiga och närstående personer i barnets/den unges eller familjens nätverk.

Verksamhetsinnehåll

Verksamhetens syfte

- att i ett så tidigt skede som möjligt kunna ge barn, ungdomar och familjer det stöd man behöver, och att förhindra ytterligare problemutveckling.

- att i uppsökande arbete finna de barn/ungdomar som befarar att utveckla en ogynnsam psykosocial utveckling och erbjuda stöd.

Huvudsakliga arbetsuppgifter är familjearbete där vi erbjuder enskilda samtal, familjesamtal, gruppverksamhet och föräldrautbildning.

Vi arbetar uppsökande och i samverkan/samarbete med andra aktörer som i sin verksamhet möter barn/ungdomar och deras familjer. Vi ger även konsultation och stöd i psykosociala frågor till personal på skola, förskola, BVC (barnavårscentral) med flera.

Vid behov använder vi tolk i våra möten med enskilda eller i gruppverksamheter. Kontakten med oss kan ske i våra lokaler, i hemmet, skolan eller på annan plats.

Till familjeenheterna kan man komma genom egen ansökan, Råd och Stöd eller via biståndsbeslut från myndighet, familjebehandling

Arbetsätt

Rådgivande och stödjande samtal

Samtalet är vårt främsta verktyg att motivera till förändring. När familjer söker egen kontakt erbjuder vi Rådgivande och stödjande samtal utan dokumentation. Dessa samtal är av mer generell karaktär.

Inledningsvis möter vi barnet/ungdomen och hens familj med ett undersökande och kartläggande samtal. Detta samtal kan ske i olika konstellationer beroende på behov och situation. Inom enheterna kan vi sedan erbjuda familjesamtal, föräldrasamtal, barnsamtal och/eller en kombination av dessa utifrån behov. Våra samtal bygger på en systemisk och salutogen grundsyn där barnets behov står i centrum

Familjebehandling

När ett uppdrag om familjebehandling inkommer från myndighet träffas familjen, remitterande socialsekreterare och familjebehandlare för att tillsammans formulera behandlingens innehåll och upplägg. Syftet är att förstå och ta del av barnets och dennes familjs situation för att möjliggöra en matchning mellan behov, insats och metod. Vi erbjuder familjebehandling med hjälp av olika metoder. Inom familjeenheterna finns en rad samtalsmetoder utifrån skilda vetenskapliga teorier och beprövad kunskap t ex *Motiverande Intervju (MI)* och *Tejping*. En annan metod vi använder är *nätverksmöten*. Ett möte där berörda personer/funktioner träffas för att mobilisera och tydliggöra resurser som skall komma barnet/ungdomen till nytta.

I dessa ärenden dokumenterar vi och använder oss av skattningar i Journal digital.

Marte meo metoden i familjearbete

Marte meo metoden fokuserar på samspel och kommunikation och syftar till att förbättra och stärka relationen mellan barn och vuxna. Konkreta situationer filmas, analyseras och återges till föräldern. Syftet är att lyfta fram barnets kompetens och ge den vuxne möjligheten till reflektioner. Dessa ger en ny förståelse av barnet och utifrån denna förståelse kan föräldern hitta nya sätt att bemöta barnet. Beprövad erfarenhet och föräldrars upplevelser säger att det konkreta instrument som metoden innebär möjliggör förändring i samspelet på ett för barnet stödjande och utvecklande sätt.

(www.martemeoforeningen.se)

Spädbarnsverksamhet/Spädbarnsgrupp

I en del familjer riskerar de sociala och psykologiska påfrestningarna att bli alltför stora i samband med barns födelse. Dessa föräldrar erbjuds spädbarnsgrupp. Gruppen leds av två familjebehandlare och träffas en till två förmiddagar i veckan under cirka ett år. Den består av fem till sex barn och deras föräldrar. I en lugn och trygg miljö där samtal och samvaro har fokus på föräldraskapet, ges möjlighet till utveckling av samspelet mellan barn och föräldrar och därmed skapas en tryggare anknytning.

Föräldrarna som går i grupp erbjuds också familjesamtal, enskilda samtal och hembesök. Oftast rekryteras föräldrar via det familjecentrerade arbetet.

Enligt spädbarnsforskning är den förebyggande effekten större ju tidigare man sätter in hjälpinsatser och en verkningsfull faktor är att gruppen varar över tid. (Kerstin Neander; Mötets magi, om samspelsbehandling och vardagens välgörande möten 2011)

Föräldrautbildning COPE

COPE – Community Parent Education Program. Barn COPE riktar sig till föräldrar med barn i åldern 3-12 år och Tonårs COPE till föräldrar med barn mellan 13 och 18 år. Programmet är evidensbaserat och är ett av de föräldrastödsprogram som rekommenderas av Socialstyrelsen. Utbildningen är manualbaserad och ger deltagarna ett antal strategier att förstå och hantera sitt barns beteende. Syftet är att deltagarna skall bli tryggare i föräldraskapet, förbättra samspelet i deras familjer och därmed minska konflikter och sänka föräldrastressen. Ett annat syfte är att skapa stödjande nätverk kring deltagarna. Utbildningen är kommungemensam och erbjuds varje termin. En COPE – kurs leds av två kursledare, har cirka 25 deltagare och omfattar 10 lektioner à två timmar samt en återträff tre månader senare.

(www.svenskacope.se)

Föräldrautbildning för föräldrar med ungdomar med oro och nedstämmhet

I samarbete med Barn och ungdomspsykiatri (BUP) i Uppsala län erbjuds vid ett tillfälle per år en föräldrautbildning, som ger föräldrar kunskap och strategier att bemöta och hjälpa sin oroliga och nedstämda ungdom. Utbildningen sker i storgrupp och innehåller åtta träffar varav två är föreläsningar av personal från BUP.

Miniperrongen

Miniperrongen är en behovsprövad öppenvårdsinsats. Den är riktad till barn i åldrarna 6-12 år och deras familjer. Det finns 10 platser. Genom Miniperrongen erbjuds en utvidgad kontaktpersonsinsats för barn med mer omfattande behov än vad som krävs för en traditionell kontaktperson. Beslut om insatsen fattas av socialtjänstens myndighet. Uppdraget pågår ett år och kan förlängas genom nämndbeslut. Miniperrongen har efter att matchning med kontaktperson och barn gjorts, ett helhetsgrepp över insatsen. Detta innebär allt från rekrytering och utredning av kontaktperson, leda uppstartsmöten och nätverksmöten.

Miniperrongens verksamhet syftar till en förändring som gynnar barnets hälsa och utveckling. Insatsens målsättning för barnet/familjen framkommer i den individuella genomförandeplanen. Kontaktpersonen träffar barnet cirka åtta timmar i veckan. Uppföljning av insatsen sker i nätverksmöten var sjätte vecka. Regelbunden handledning ges till kontaktpersonen. Föräldrarna erbjuds eget föräldrastöd.

Områdesarbete

För att nå barn och ungdomar som inte själva söker stöd och hjälp och vilka befinner sig i riskzonen för ett socialt utanförskap bedriver vi ett uppsökande områdesarbete. Familjeenheterna ansvarar för områdesarbetet i respektive geografiska område, Gottsunda, Sävja, Stenhagen och Gränby/Nyby.

Detta arbete sker bland annat genom vårt deltagande i **områdesgrupper** som består av aktörer som i sin verksamhet möter barn och ungdomar. Områdesgrupperna träffas kontinuerligt några gånger/termin.

En central del av områdesarbetet är det som utförs i de lokala **SSP-grupperna** (skola, socialtjänst och polis). En medarbetare från familjeenheterna är samordnare och varje familjeenhet har 50 % områdesassistent för denna samverkan. Grupperna träffas varannan vecka. Syftet med SSP grupper är att fånga upp barn/ungdom i riskzonen och erbjuda lämpliga insatser. Ett gemensamt stöd kan ges till enskilda barn och ungdomar genom att föräldrar eller ungdom beroende på ålder, undertecknar en samtyckesblankett till att sekretess bryts mellan de ingående parterna. En åtgärdsplan upprättas där det framgår vad som ska göras och av vem, det är viktigt att föräldrar och barn är involverade och delaktiga. Uppföljning av åtgärdsplanen följs upp kontinuerligt. Områdesarbetarna har också ansvar för att fånga upp oro samt tendens till oro i området och snabbt mobilisera alla aktörer utifrån ett uppbyggt nätverk som genom sin insats kan bidra till att upprätthålla eller återställa lugn. Exempel på arbetsinsatser kan vara att anordna ett så kallat

”Nödstopp” på en skola där någon form av social oro uppmärksammas. Vid ett ”Nödstopp” kan polis, skolrepresentanter, socialtjänst myndighet, Råd & stöd, fritid delta och man bjuder in föräldrar generellt eller berörda föräldrar.

Råd & stöd deltar vid de Trygghetsvandringar som arrangeras bland annat lokala BRÅ samordnaren. Att mobilisera vuxenvandringar i ett område är en annan viktig arbetsuppgift. Under de så kallade *riskkvällarna* såsom Valborg, Kulturnatten och skolavslutningen deltar vi i vuxenvandringar lokalt samt i centrala Uppsala.

En del av vårt uppsökande områdesarbete är också det familjecentrerade arbetet och vårt deltagande på de lokala ungdomsmottagningarna.

Se nedan.

Familjecentrerat arbete

Familjeenheterna medverkar i dag i sex lokalt förankrade familjecentraler enligt ett särskilt reglerat avtal mellan landstingets barn – och mödrahälsovård samt förskolan. Genom det familjecentrerade arbetet ges tidigt stöd till föräldrar och barn 0-5 år i samarbete med öppna förskolorna och mödra- och barnhälsovården i närområdet. Varje familjecentral har en samordnare, två av dessa kommer från en familjeenhet. Det familjecentrerade arbetet är hälsofrämjande, stödjande, generellt och tidigt förebyggande. Kännetecknande för verksamheten är att huvudmännen, kommun och landsting, samordnar sina resurser för att möjliggöra samverkan och för att tidigt kunna ge stöd till barnfamiljer. På Öppna Förskolan deltar familjeenhetens personal i föräldragrupper i Mödra- och Barnhälsovårdens regi. Där ansvarar familjeenhetens personal för olika teman, till exempel relationer och samspel. Blivande och nyblivna föräldrar får därigenom kännedom om Familjeenheten.

Ungdomsmottagning (UM)

UM är ett samarbete mellan Landstingets mödravård och kommunens familjeenheter.

Medarbetare på familjeenheterna erbjuder kuratorssamtal. På Gottsunda, Stenhagen och Sävja ungdomsmottagning finns medarbetare från respektive familjeenhet under ett par timmar varje vecka. Ungdomsmottagningarna är öppna mottagningar och ungdomarna tar själva kontakt.

Skolorna i närområdet erbjuds studiebesök på UM, vid dessa besök möter vi alla åttor eller nior i dessa skolor.

Personalens kompetens

Flertalet medarbetare har mångårig erfarenhet av socialt arbete med barn/ungdom och deras familjer. De flesta medarbetare är socionomer och har tvåårig vidareutbildning i socialt arbete på systemteoretisk grund. Många har grundläggande psykoterapiutbildning motsvarande steg 1 samt påbyggnadsutbildningar såsom bild-terapeut, Marte-Meo-terapeut, Cope-ledare, Tejping samt handledar-utbildning med flera. Arbetsgrupperna har regelbunden extern handledning av legitimerad psykoterapeut med handledarutbildning.

Vi strävar efter att fortbilda oss och hålla kunskapsnivån hög.

Bemanning

Öppettider: vardagar 08.00-17.00 samt bokningsbara kvällstider.

Samverkan

Familjeenheterna samverkar med bland annat områdets förskolor, skolornas elevvård, övrig socialtjänst, polis, landstingets mödra- och barnhälsovård.

Uppföljning

I vår strävan att ständigt förbättra vår verksamhet följer vi den forskning som pågår inom de områden som berör oss. Genom studiebesök och föreläsningar får vi kunskap om olika utvecklingsarbeten som bedrivs och tar till oss av nya forskningsrön och metodutveckling. Under 2016 fortsätter vi att arbeta med Journal digital (JD) och implementeringsarbetet fortgår. För att se om vårt arbete gör en märkbar skillnad för våra familjer använder vi oss av Scott Millers skattningsskalor ORS och SRS.

Under 2016 fortsätter vi vårt arbete med helhetslösningar för familjer i öppenvård det vill säga att kombinera olika insatser inom Råd och stöd och erbjuda olika typer av kombinerade lösningar med till exempel hemterapeut, kontaktperson och familjebehandling. En allt större målgrupp är barn och föräldrar med neuropsykiatriska svårigheter. Föräldrar som i vuxen ålder får diagnos ökar och de söker i allt högre utsträckning stöd i sitt föräldraskap.

En annan målgrupp är asylsökande där vi behöver utveckla metoder för att möta deras behov. I samband med avslut i alla grupper/föräldrautbildningar inom familjeenheterna genomförs en utvärdering genom enkäter och vi tar vara på de synpunkter som lämnas.

Utveckling

Etiska koden

Inom Vård & omsorg finns en gemensam etisk kod som samtliga enheter arbetar aktivt med. Dess främsta syfte är levandegöra etiska diskussioner och reflektioner kring bemötande och metoder.

Synpunkts- och klagomålshantering

Verksamheten följer Vård & omsorgs rutin för synpunktshantering. Det innebär bland annat att synpunkter bearbetas i personalgrupp/team på arbetsplatsen där problemet uppstått.

Vid varje arbetsplatsträff redovisas synpunkter som inkommit under perioden och vilka åtgärder de medfört.

Viktiga förbättringsåtgärder som vidtagits med synpunkten som utgångspunkt sammanställs.

Resultatet analyseras, förbättringsområden definieras, planering och prioritering av åtgärder och verksamhetsutveckling sammanfattas i en utvecklingsplan.